

МИКОЛА ЛАСТОВЕЦЬКИЙ: ВІД ВИТОКІВ І ДО СЬОГОДЕННЯ

Микола Ластовецький – композитор, заслужений діяч мистецтв України, член НСКУ, лауреат міжнародної премії ім. С. Гулака-Артемівського, доцент кафедри музикознавства та фортепіано Інституту музичного мистецтва ДДПУ ім. І. Франка, викладач музично-теоретичних дисциплін ДМК імені В.Барвінського, музикознавець, музично-громадський діяч.

На формуванні майбутнього композитора певним чином позначилися і мистецькі традиції краю й атмосфера рідного дому, позаяк батьки любили музику, з благоговінням ставилися до народної пісні. На стиль композитора вплинули також західноєвропейські композитори, адже у творах Миколи Адамовича простежуються схожі мотиви музики К. Дебюссі, а також елементи дивовижних творінь Р. Шумана.

Уродженець м. Дунаївці Хмельницької області, після закінчення Львівської консерваторії ім. М. Лисенка (у класі композиції Р. Сімовича) своє творче життя М. Ластовецький продовжує у м. Дрогобичі Львівської області, де довгий час поєднував композиторську діяльність з адміністративною роботою, очолюючи протягом 30-ти років музичне училище (нині коледж) ім. В. Барвінського. Як член правління Спілки композиторів України, М.Ластовецький активно займається композиторською творчістю, проводить велику музично-громадську роботу. Він неодноразово очолював мистецькі делегації та художні колективи музичного училища, що репрезентували взірці української музики в зарубіжних країнах.

Початки творчості М.Ластовецького в традиціях української класичної музики, зокрема галицької композиторської школи. Провідною стильовою прикметою, природно, є опора на національний фольклор. Як і чимало українських композиторів, М.Ластовецький слухно вбачає в народній пісні «єдине і справжнє джерело своєї композиторської творчості».

Пріоритетними для М.Ластовецького залишаються сфери музики для театру та симфонічна творчість, що завжди еволюціонували в тісному

взаємозв'язку. Його творчий доробок налічується твори різних жанрів, а саме кантата “Повернення Юрія Дрогобича”, поема “Галичина”, “Елегія пам'яті В. Барвінського”, “Sinfonia rustika”, ряд фортепіанних творів з опорою на тематику Прикарпатського регіону: “Два маленькі бойківські танці”, “Нова коломийка”, сюїти “Бойківські образки”, “Про короля Данила”.

М.Ластовецький належить до того покоління українських композиторів, які дбають про виховання юних музикантів. У його творчому доробку першорядної ваги набули інструментальні твори, зокрема мініатюри для фортепіано. Адже актуальним нині залишається й питання цікавого українського фортепіанного педагогічного репертуару для дітей та юнацтва.

Багатогранність жанрів, тематики, образів у композиторському доробку М.Ластовецького поєднують сучасне переосмислення традицій української класичної музики з міцною опорою на український народнопісенний мелос і ритміку. Слід підкреслити, що цінність його творів полягає й у тому, що вони отримують практичне застосування у навчально-виховному процесі та концертній практиці.

Фортепіанна музика Миколи Ластовецького представлена широкою жанровою палітрою, від великих форм – сонати, сюїти, поеми, варіацій, рондо, концертної фантазії – до невеликих прелюдій та програмних дитячих мініатюр, загалом налічуючи більше 300 творів, які укладені автором у п'ять зошитів «Фортепіанних п'єс для дітей та юнацтва», котрі були видані в Дрогобичі протягом останнього десятиліття.

Серед такого розмаїття увагу привертають п'єси-канони на теми українських народних пісень з п'ятого зошита Фортепіанних п'єс Миколи Ластовецького, в яких композитор охопив різні грані життя українського народу – від обрядових жанрів до не обрядового, зокрема жартівливого фольклору. Це унікальний зразок в українській музиці, коли композитор звертається до старовинного поліфонічного жанру, але за основу канону бере не конструктивну мелодію, а відомі та маловідомі теми із 50 народних пісень.

Митець торкнувся усіх сторін життєдіяльності українців, проте поліфонічне обрамлення автентичних зразків свідчить про неперевершений композиторський дар Миколи Адамовича.

Заслуговує уваги той факт, що систематично у стінах коледжу, і не тільки, проводяться концерти, тим самим, популяризуючи творчість композитора. Твори звучать у виконанні студентів, випускників та викладачів коледжу.

У полі зору Миколи Ластовецького й питання навчального процесу, зокрема викладання спеціальних дисциплін у музичних навчальних закладах. Педагогіка стала другим покликанням митця: їй він віддає багато сил і творчої енергії, тому й знаходить радість у вихованні молодих музикантів. На його заняттях із аналізу музичних форм, сольфеджіо, теорії музики, гармонії і поліфонії панує доброзичлива, творча атмосфера. Він розвиває в своїх студентах композиторські здібності. А методика викладання є цікавою і різноплановою. Адже, навіть, в період дистанційного навчання, не покладаючи зусиль, Микола Адамович різними методами старається привити ще більшу любов до музики по той бік екрану. Цікавим є те, що разом із студентами, він створює нові форми вивчення того чи іншого предмету, зокрема сольфеджіо, які до того часу не використовувалися. Не кожному випадає нагода здобувати знання, вміння та навички під керівництвом такої всебічнообдарованої і високо ерудованої людини. Ми щиро вдячні долі, що дали мені таку можливість навчатися в людини, яка увійде в історію не просто як композитор, а Композитор з великої букви.

Композиторська, громадська і педагогічна діяльність Миколи Ластовецького – взірць чистого, безкорисливого служіння мистецтву. У роки незалежності Української держави сформувалися нові горизонти його творчості: він пише багато і плідно. Найголовніше, що композитор перестає сприйматися як локальний талант, його ім'я відоме не тільки в Україні, а й за її межами, а музика – звучить як на обласних і районних сценах, так і на великих.

